

ANA BOLUCENCOV - PEDAGOG ȘI SAVANT

Valentina URSU

ABSTRACT

A prodigious activity within the faculty of history his dr. in history Ana Bolucencov. Being the graduate of the faculty, the specificity of the didactic and scientific and educational actions, managed to be remarked by tenacity, perseverance, responsible attitude towards teaching teacher, guideline, organizational and methodological manifestations. Enjoy authoritarian and respect for the disciplines, the DR University colleges, education and cultural collections in the Republic of Moldova, Ukraine, Russia.

Keywords: *Graduate of the Faculty, Artek International Center, Student Club, teaching process, cultural activities, education manifestations.*

Date biografice

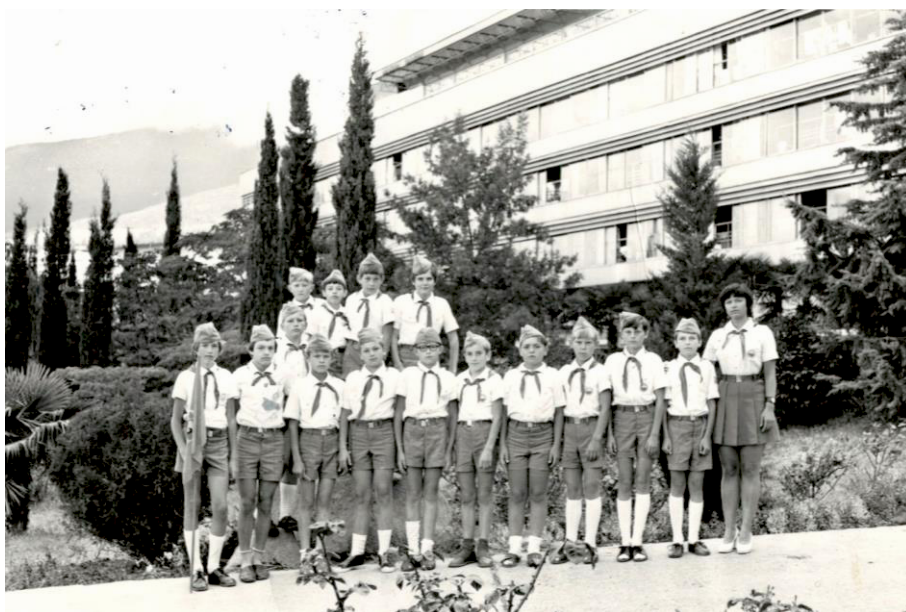
Ana Bolucencov s-a născut la 22 februarie 1959, într-o familie de slujbași. Părinții, Bolucencov A.I. și Bolucencov L. M., au educat doi copii. În anul 1978 mama a fost decorată cu Ordinul *Gloria Muncii de Gradul III*.

Studiile generale le urmează la școala medie ruso-moldovenească nr. 19 din Chișinău, între anii 1966-1976. În anul 1976 este înmatriculată la Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea de Istorie și Pedagogie.

A. Bolucencov la o ședință cu studenții Facultății, împreună cu A. Lucinschi - șefa Catedrei de teorie și metodică a muncii educative, E. Șveț, V. Ursu, A. Nauc - colege de catedră.

Prin decizia Consiliului Institutului, este recomandată la practica pedagogică în Tabăra pionierească unională *Artek*. Aici cunoaște cele mai inovatoare metodici în domeniul educației din acea vreme.

An. Bolucencov în Tabăra Internațională pentru copii *Artek*. Iunie 1978.
Foto din arhiva personală a dnei A. Bolucencov.

În perioada studiilor la facultate îndeplinește atribuțiile de Președinte al Clubului studențesc „Товарищ”, care organizează numeroase acțiuni metodice și științifice ce aveau ca scop pregătirea studenților pentru activitatea în diverse instituții obștești¹.

O ședință la facultate.

A.Bolucencov în Clubul „Товарищ” împreună cu colegile Vera Burlac, Nadejda Nichita și Valentina Cevdar (Ursu).

Foto din arhiva facultății.

¹ Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

În Clubul „Товарищ”, 1978.
Foto din arhiva facultății.

În anul 1980 devine profesoară de istorie în școala medie nr. 19 din Chișinău, pe care o absolvise.

În anii de studenție, 1981. Foto din arhiva dnei A. Bolucencov.

Obținând calificarea *Profesor de istorie și metodist pentru munca educativă*, prin decizia Comisiei de Stat și a Consiliului Institutului, este angajată la Catedra de teorie și metodică a muncii educative a Institutului Pedagogic „Ion Creangă”, în calitate de asistent.

Pregătește și prezintă studenților Facultății de Istorie și Pedagogie cursurile: *Istoria mișcării mondiale a copiilor și tinerilor, Metodica muncii educative.*

Între anii 1985-1990 este aspirantă la Catedra de istorie a URSS a Universității de Stat din Chișinău. A elaborat teza de doctor în istorie cu tema: *Rolul orașului în dezvoltarea infrastructurii satului moldovenesc (1971-1985).* Ca rezultat, în anul 1990, Institutul de Istorie al Academiei de Științe a RSSM i-a conferit titlul de candidat în științe istorice.

Activitatea didactico-metodică

Începând cu anul 1990 activează la Catedra de pedagogie generală (Științe ale educației) a UPS „Ion Creangă”. A elaborat programele și a prezentat cursurile de bază: *Pedagogie generală, Istoria pedagogiei, Istoria instruirii și educației, Teoria și metodologia educației, Etica pedagogică, Teoria și metodologia curriculumului, Tehnologia educației,* precum și cursurile opționale: *Introducere în specialitate, Pedagogie comparată, Istoria pedagogiei din Moldova,* adaptându-le la specificul Facultăților de Istorie și Etnopedagogie, Filologie, Psihologie și Psihopedagogie specială, Limbi și Literaturi străine, Matematică și Informatică, Arte Plastice și Design².

A susținut numeroase lecții publice, cu participarea colegilor de catedră și universitate, ce au avut ca subiecte: *Perioada Lomonosov în pedagogie; Ideile pedagogice și activitatea lui N.I. Pirogov; V.I. Stoinin și contribuția lui la dezvoltarea științei și practicii pedagogice* ș.a. În cadrul lecțiilor au fost utilizate variate metode: dialogul, conversația euristică, problematizarea, împărtășirea experienței studenților etc. A prezentat pentru discuții la catedră mai multe texte de lecții. Acestea au avut ca generic: *Contribuția lui I. A. Comenius în dezvoltarea gândirii pedagogice, Pedagogia libertății în teoria și activitatea pedagogică a lui Lev Tolstoi, Esența și importanța comunicării pedagogice; Educația fizică a elevilor* etc.³ Atât lecțiile publice, cât și proiectele lecțiilor au fost remarcate și apreciate în cadrul ședințelor de catedră, menționându-se contribuția profesoarei în consolidarea cunoștințelor și formarea competențelor pedagogice, utilizarea unui șir de metode didactice: dialogul, activități de grup, elaborarea hărților conceptuale, întrebări euristice ș.a.⁴

A condus în permanență și a acordat ajutor studenților pe parcursul tuturor tipurilor de practică pedagogică. În anul 1996 a elaborat o programă experimentală la practica pedagogică pentru studenții Facultății de Istorie și Etnopedagogie.

A condus și conduce numeroase teze de curs și de licență la Facultățile de Filologie, Istorie și Etnopedagogie. Menționez câteva dintre ele: *Evoluția instruirii*

² Ibidem.

³ Memoriu asupra activității științifico-didactice în perioada 1991-1996 a lectorului superior al Catedrei de pedagogie generală, dr. Ana Bolucencov; Raport privind activitatea științifico-didactică pentru perioada 2007-2012. În: Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

⁴ Ibidem.

pe clase și lecții în practica școlii contemporane (st. S. Parasii); *Principiul colaborării și dezvoltarea lui în practica școlii contemporane* (st. I. Scorobogaci); *Evoluția funcțiilor școlii ca instituție publică a societății* (st. L. Luchian); *Rolul și importanța formelor auxiliare de instruire în școală* (st. O. Kovtun); *Aspecte în perfecționarea profilului moral al elevului în cadrul lecțiilor de literatură* (L. Donțu), *Rolul și locul lecțiilor de istorie în formarea concepției științifice la elevi* (G. Micalciuc), *Problema organizării lucrului individual al elevilor în procesul instructiv* (A. Borșevici) etc.⁵

Pe parcursul anilor 1993-1996 a acordat ajutor profesorilor de la stagiile de formare continuă la filiala din Tiraspol a Institutului Național de Instruire Continuă, unde a prezentat un ciclu de lecții: *Problema dezvoltării personalității în pedagogia contemporană*, *Exigențe față de personalitatea profesorului contemporan*, precum și ore practice.

A participat activ la seminarele metodice ale Catedrei de pedagogie generală, în cadrul cărora a prezentat comunicări și materiale la următoarele probleme: *Prognozarea direcțiilor de activitate eficientă a catedrei*; *Fundamentarea structurii disciplinelor ciclului pedagogic*, *Despre sistemul formării competențelor profesionale ale studenților pe parcursul practicii pedagogice*, precum și în ședința comună a seminarului cu membrii Catedrei de limbă rusă, tema comunicării fiind *Realizarea conexiunilor interdisciplinare între pedagogie și filologie la etapa actuală*⁶.

Este autoarea recenziilor la materiale și documente ale Ministerului Educației, a programelor cursurilor universitare, a lucrărilor de licență, tezelor de doctor etc. Permanent a perfecționat subiectele pentru examenele de curs și de licență, a actualizat tematica tezelor de an și de licență.

A alcătuit și a editat câteva lucrări metodico-didactice: *Practicum la pedagogie* (1996); *Practicum la Istoria pedagogiei* (1996); *Teza de licență în Universitatea Pedagogică* (1996); *Moștenirea pedagogică*. *Practicum* (1990, 1999).

Activitatea științifică

Aria de interese științifice cuprinde următoarele probleme:

- activitatea instructiv-cognitivă a studenților: forme și metode de realizare;
- problema dezvoltării creativității la studenții cu profil pedagogic;
- umanizarea procesului instructiv-educativ;
- educația moral-spirituală a viitorului profesor;
- cultura pedagogică a viitorului profesor;

⁵ Raport despre activitatea științifico-didactică a conferențiarului interimar, dr. A. Bolucencov în perioada 05.03.1997-05.03.1998; Memoriu asupra activității științifico-didactice a conferențiarului Catedrei de pedagogie generală, dr. Ana Bolucencov. În: Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

⁵ Memoriu asupra activității științifico-didactice în perioada 1991-1996 a lectorului superior al Catedrei de pedagogie generală, dr. Ana Bolucencov. În: Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

⁶ Ibidem.

- rolul orașului în dezvoltarea sistemului de ocrotire a sănătății la sate;
- istoria, cultura și tradițiile lipovenilor din Moldova;
- participarea orașului în viața satului: caracterizarea instituțiilor sociale etc.

Participă anual la Conferința de totalizare a activităților de cercetare a cadrelor didactice din UPS „Ion Creangă”. Tematica acestor comunicări a fost următoarea: *Sistemul de formare a capacităților profesionale ale studenților pe parcursul practicii pedagogice, Stimularea și organizarea muncii individuale a studenților, Abordarea contextuală a instruirii – direcție generală în didactica școlii superioare, Forme active de instruire în școala superioară* etc.⁷

În perioada 1996-2002 Ana Bolucencov a făcut parte din grupul de lucru al laboratorului științific al Catedrei de pedagogie, cercetând tema: *Dezvoltarea personalității creative*. În baza studiilor efectuate, a elaborat și a publicat articolul *Tehnologia organizării muncii independente a studenților în procesul realizării lucrărilor de laborator*.

Comunicare la conferința științifică republicană, 2002. Foto din arhiva A. Bolucencov.

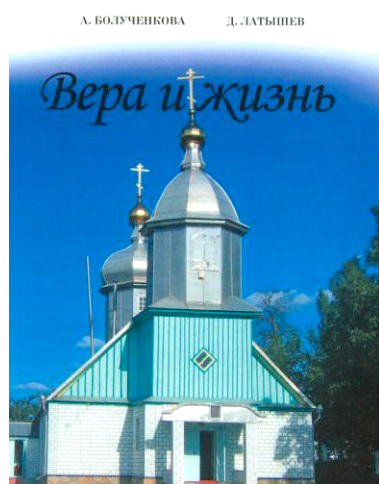
Dr. conf. univ. Ana Bolucencov a participat la mai multe conferințe științifice naționale și internaționale, desfășurate la Chișinău, Tiraspol, Izmail, Mirnoie, Pocrovka, Mahacikala, Moscova, Sanct-Petersburg etc. Dintre acestea menționăm: *Tehnologii educaționale moderne*, 3-4 octombrie 1994, Chișinău, cu comunicarea *Tehnologii eficiente de organizare a muncii independente a studenților*; Conferința științifică națională *Promovarea valorilor naționale prin limbă, literatură și*

⁷ Ibidem.

istorie, 13-14 noiembrie 2012, Chișinău, cu comunicarea *Старообрядческие общины Молдовы как способ сохранения духовных ценностей древнеправославной веры*; 8-а Международная научно-практическая конференция *Липоване: русские старообрядцы на Дунае (история и культура) (К 200-летию юбилею начала переселения некрасовцев-старообрядцев в Бессарабию)*. 5-10 октябрь 2011 г. Измаил, cu comunicarea *Особенности менталитета современных старообрядцев Республики Молдова*; XIV-я образовательная программа для соотечественников, проживающих за рубежом, 13-24 august 2017, Sanct-Peterburg, cu comunicarea *Персоналогический подход – составная часть методики преподавания и качественного усвоения педагогических дисциплин при подготовке будущего учителя etc.*

În cadrul conferinței științifice naționale în problemele credinței de rit vechi, Chișinău, 2003. Foto din arhiva A. Bolucencov.

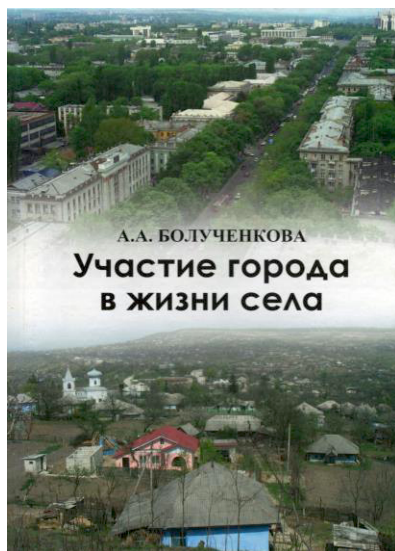
În anul 2011 este publicată monografia *Вера и жизнь. Очерки старообрядчества Молдовы (Credință și viață. Studii privind credința de rit vechi din Moldova)*. Aceasta este rezultatul cercetării istoriei, culturii, tradițiilor și credințelor lipovenilor de rit vechi din Republica Moldova. Volumul are 415 pag. și cuprinde schițe, însoțite de documente și materiale⁸.

Dr. în istorie Piotr Șornicov menționa: „Problematika monografiei este variată. Ea cuprinde studii dedicate istoriei și prezentului ritului de stil vechi. Ele se sprijină pe cercetările de teren

⁸ *Вера и жизнь. Очерки старообрядчества Молдовы. Монография. Кишинев, 2011, 415 стр.*

întreprinse de autoare în localitățile lipovenilor din Republica Moldova”⁹. Autorul recenziei constată că credincioșii de rit vechi păstrează memoria istorică despre lupta și soarta strămoșilor lor, despre rolul acestora în mersul istoriei. Țin minte că adepții ai credinței vechi au fost și „Soarele” științei ruse M.V. Lomonosov, conducătorii războaielor țărănești, Stepan Razin, Condratii Bulavin, Emelian Pugaciov, cele mai bogate familii din sec. XIX – înc. sec. XX din Rusia: Morozov, Reabușkin etc. „Cartea *Credință și viață* – scrie în continuare P. Șornicov, – este valoroasă prin încercarea de a reflecta credința de rit vechi ca un fenomen religios și cultural în Moldova, Ucraina și România”¹⁰. „Biografiile reprezentanților de vază, precum și a oamenilor de rând, continuatori ai credinței de rit vechi, descrise în monografie, sunt numeroase, interesante, veridice. Documentele și ilustrațiile incluse în *Anexe* includ bogate informații și, evident, vor fi utilizate de către cercetători”¹¹.

În anul 2017 vede lumina tiparului cea de-a doua monografie a Anei Bolucencov *Участие города в жизни села: Характеристика социальных институтов* (*Participarea orașului în viața satului: Caracteristica instituțiilor sociale*)¹². Problema examinată în monografie este parte componentă a unui spectru larg de cercetări istorice și se referă la unul din principiile fundamentale ale teoriei marxist-leniniste despre „alianța dintre clasa muncitoare și țărănime”. Perioada construcției socialismului în URSS a demonstrat că procesul lichidării deosebirilor dintre cele două clase se dovedea a fi cu mult mai complex și nu atât de simplu, cum se credea inițial. Acest fapt era condiționat, în primul rând, de reorientarea întregii politici a societății sovietice, care, în anii '80, duce la restructurări în domeniul economic și social, la destrămarea sistemului monopolist de stat și a aparatul administrativ de comandă. Anume perioada anilor 1971-1985 a evidențiat stagnarea societății sovietice cu economia sa de consum și cu o politică socială fără perspective. Întregul sistem de relații, care s-au stabilit în perioada socialismului, purta în sine amprenta fenomenelor negative, care duceau la devieri în sfera socială și la o criză economică.

⁹ П. Шорников. *Помнить, беречь, возрождать*. В: Русское слово, № 20 (377), 25 мая 2012 г.

¹⁰ Ibidem.

¹¹ Ibidem.

¹² *Участие города в жизни села: Характеристика социальных институтов*. Монография. Кишинёв, 2017, 396 стр.

Studierea procesului de influență a orașului asupra infrastructurii satului moldovenesc, ca un element al sistemului „oraș-sat”, a permis autoarei să le analizeze ca un „organism” unic, ce cuprindea în sine toate fenomenele sociale într-o unitate și interdependență cu economia de consum și sistemul de stat ce le-a generat¹³.

Întreaga perioadă cercetată necesită o reinterpretare, ea constituie o pagină a trecutului contradictoriu. Studiarea ei permite realizarea principiului istoric al continuității dezvoltării istoriei universale. În acest context, autoarea menționează că era important de prezentat întregul proces al relațiilor reciproce dintre oraș și sat. Aceasta însemna a da o caracteristică tuturor părților lui componente. În legătură cu aceasta, au fost remarcate tendințele pozitive, care se exprimau prin sporirea considerabilă a potențialului de producție și cultural, au fost determinate și manifestările negative, rolul factorilor subiectivi, deformarea în relațiile reciproce dintre participanții nemijlociți ai fenomenelor examinate. Orice proces se caracterizează printr-o multitudine de factori, de aceea tabloul obiectiv și analiza lumii înconjurătoare iau în considerare experiența pozitivă și negativă. Anume din aceste considerente, aprecierea perioadei studiate s-a făcut pe baza noilor date, s-a axat atât pe aspectele pozitive, cât și pe cele negative ale raporturilor dintre oraș și sat.

Un element foarte important și necesar în procesul studiului istoric este sprijinul pe mentalitatea cetățenilor din acea epocă. Aceasta presupune includerea în procesul de cercetare a particularităților distincte, a orientărilor valorice, a concepțiilor, trăsăturilor de caracter ale personalității.

Problema relațiilor reciproce dintre oraș și sat au necesitat prezentarea unei caracteristici cuprinzătoare a tuturor formelor, mijloacelor, metodelor, componentelor structurale ale personalității omului muncii concret¹⁴.

În finalul monografiei, autoarea afirmă că majoritatea cetățenilor sovietici resimțeau coparticiparea personală, acordau ajutor dezinteresat, manifestau responsabilitate și tenacitate în muncă. Simțul colegial, dorința de a face bine prin eforturi comune, sentimentul dreptății îi unea pe oameni și ei își aduceau propria contribuție în viața socială a țării. Memoria noastră istorică trebuie să cuprindă toată retrospectiva trecutului, să ia în considerație experiența pozitivă și negativă a generației în vârstă, deoarece necunoașterea lecțiilor istoriei poate duce la repetarea lor în viitor în cele mai tragice forme¹⁵.

¹³ Ibidem, pp. 41-131.

¹⁴ Ibidem, pp. 132-304.

¹⁵ Ibidem, pp. 312-313.

Activitatea educativă cu studenții

A. Bolucencov a desfășurat o vastă activitate educativă cu studenții Facultăților de Filologie, Istorie și Etnopedagogie, Psihologie și Psihopedagogie specială. A organizat câteva conferințe studențești: *Analiza comportamentului deviant la elevi; A.S. Macarenco. Poem pedagogic; Analiza valorilor moral-spirituale ale societății moderne; N. Savostin, Marmură și argilă* ș.a.¹⁶

A desfășurat discuții în probleme actuale pedagogice, estetice, moral-civice, formarea unui mod sănătos de viață, respectarea drepturilor omului, realizarea responsabilităților civice constituționale etc.¹⁷ A participat împreună cu studenții la manifestări culturale: serate de cântece de autor, spectacolele muzical-literare *Idealurile morale ale lui S. Esenin, Moștenirea literară a lui A.S. Pușkin și contemporaneitatea, Motive creștine în opera lui Pușkin și Eminescu, Muzica clasică rusă*, la Muzeul Al. S. Pușkin, vizitarea expozițiilor artiștilor plastici moldoveni L. Grigorașenco în Muzeul de Arte din Chișinău și E. Childescu în Sala de Expoziții C. Brâncuși, vizionarea unor spectacole la Teatrul *Luceafărul*, Teatrul rus *A.P. Cehov*, *Sala cu Orgă*, *Teatrul de Operă și Balet*¹⁸.

A.Bolucencov împreună cu Ambasadorul Federației Ruse în Republica Moldova A.V. Papkin în Casa-muzeu Al.S. Pușkin. Dolna, 1994. Foto din arhiva personală.

La 1 iunie 2003 a fost coorganizatoarea Festivalului de creație a copiilor „Copii, înainte!” cu implicarea studenților de la facultățile de Istorie și Etnopedagogie, Filologie, Psihologie și Psihopedagogie specială, iar în luna mai 2005, studenții anului I, Facultatea de Istorie și Etnopedagogie, au participat, sub

¹⁶ Raport privind activitatea științifico-didactică pentru perioada 2007-2012. În: Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ Raport privind activitatea științifico-didactică pentru perioada 2002-2007. În: Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

îndrumarea dnei Ana Bolucencov, la Concursul TVC, cu studenții Universității Slavone din Moldova¹⁹. A devenit tradițională organizarea de către A. Bolucencov a excursiei cu studenții tuturor facultăților la Casa-muzeu *Al.S. Pușkin* din satul Dolna, raionul Nisporeni, și participarea la Sărbătoarea de comemorare a poetului²⁰.

Activitățile organizate cu studenții au fost mediatizate de către Ana Bolucencov pe paginile mai multor ziare și reviste din Republica Moldova.

Prof. univ. N. Chicuș, Rectorul UPS „Ion Creangă”, în anul 2016, în *Referința despre activitatea științifico-didactică a dr. în istorie, conf. univ. Ana Bolucencov*, menționa următoarele: „Începând cu anul 2000, Ana Bolucencov a desfășurat o investigație științifică a problemei utilizării de către studenții UPS „Ion Creangă” a experienței pedagogice a Liceului din Țarskoie Selo, Sanct-Peterburg. Analizând problema, a elaborat programa *Experiența pedagogiei muzeale în formarea competențelor profesionale la tineri*. Rezultatele cercetărilor au fost prezentate la cel de-al III-a Forum internațional al școlilor pușkiniste, ce s-a desfășurat la Moscova în perioada 16-20 octombrie 2007. Aici au participat reprezentanți din 30 de țări din Europa, Asia și America de Nord. Experiența Moldovei a fost aprobată. Fondul de Cultură Rusă a decorat UPS „Ion Creangă” cu Diploma de onoare pentru activitatea îndelungată de promovare a culturii în rândul copiilor și tinerilor”²¹.

A. Bolucencov – participantă la cel de-al III-lea Forum internațional al școlilor pușkiniste, Moscova, 2007.

¹⁹ Ibidem.

²⁰ Ibidem.

²¹ Nicolae Chicuș. *Referința despre activitatea științifico-didactică a dr. în istorie, conf. univ. Ana Bolucencov*, 2016. În: Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

Aprecieri

Colegii de catedră și de universitate au apreciat înalt calitățile personale ale Anei Bolucencov. În *Recomandarea pentru conferirea titlului de conferențiar universitar*, prof. univ. Ion Guțu, scria: „Dna Ana Bolucencov este în permanentă căutare de noi tehnologii de predare a științelor educației, demonstrează spirit creativ, inovativ. Muncește prodigios asupra perfecționării conținuturilor cursurilor universitare. Prelegerile sunt interesante, bogate în conținut, dezvăluie principiile, metodele moderne din domeniul pedagogiei”²².

E. Druță menționa la ședința Catedrei de pedagogie generală din 5 martie 1996: „Dna Bolucencov este un model în organizarea și desfășurarea muncii didactice și științifice”. Iar I. Gurghiș afirma: „Dna Bolucencov prezintă prelegeri captivante și organizează seminare interesante cu studenții. Ia parte activă la seminarul metodologic, își expune opiniile asupra problemelor examinate convingător și argumentat”²³.

În ședința Catedrei de pedagogie generală din 5 mai 2012, L. Sadovei sublinia următoarele: „Dna Ana Bolucencov are o atitudine responsabilă față de îndatoririle funcționale. Poate stabili relații productive și binevoitoare cu studenții și colegii. Dispune de măiestrie pedagogică, orientându-se spre formarea competențelor profesionale la viitorii pedagogi”²⁴. În aceeași ședință, M. Cojocaru afirma: „Ana Bolucencov sistematic este preocupată de investigații științifice. Acestea sunt orientate spre didactica școlii superioare, precum și în istoria, cultura, tradițiile comunităților etnice din Republica Moldova. Participă la conferințe științifice și publică rezultatele sale. Elaborează și prezintă recenzii la teze de doctor și de licență. Ele reprezintă o analiză temeinică a lucrărilor și cuprind sugestii și recomandări constructive”²⁵. Iar L. Papuc sublinia: „Dna Ana Bolucencov este un specialist responsabil și cu foarte bună pregătire de specialitate. A elaborat circa 10 cursuri universitare, toate cuprinzând cele mai actuale hotărâri, dispoziții și prevederi ale științei pedagogice. Mai mult decât ceilalți profesori ai catedrei se preocupă de munca educativă cu studenții. În special, se concentrează pe educația valorilor moral-spirituale. Este o muncă profundă de colaborare cu Muzeul A.S. Pușkin și Sala de Expoziții C. Brâncuși. Profesoara Ana Bolucencov menține relații democratice cu studenții, poate să susțină inițiativa lor, se bucură de o autoritate binemeritată în rândul acestora”²⁶.

²² Ion, Guțu Referință despre activitatea științifico-didactică a dnei Ana Bolucencov, dr. în istorie, conf. univ. la Catedra pedagogie generală a UPS „Ion Creangă”, 1997. În: Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

²³ Procesul verbal nr. 10 al ședinței Catedrei de pedagogie generală din 5 martie 1996. În: Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

²⁴ Extras din procesul verbal al ședinței Catedrei de pedagogie generală din 8 mai 2012. În: Arhiva curentă a UPS „Ion Creangă”, Dosar Ana Bolucencov.

²⁵ Ibidem.

²⁶ Ibidem.

Dr. în istorie, conf. univ., Ana Bolucencov, pe parcursul întregii perioade de activitate pedagogică și științifică, a editat 2 monografii, 4 lucrări metodico-didactice, circa 50 de articole științifice și de popularizare, a coordonat lucrări de licență, a elaborat numeroase recenzii la teze de licență și doctor, a participat la multe conferințe naționale și internaționale. Astfel, a contribuit la pregătirea unui număr impunător de cadre didactice.

Lista lucrărilor științifice și metodico-didactice

1. *Педагогическое наследие*. Практикум. Кишинёв, 1990, 191 стр.
2. *Технология формирования обобщённых знаний*. În: Tehnologii educaționale moderne: III. Chișinău, 1994, p. 136.
3. *Практикум по педагогике*. Учебное пособие для студентов педагогических университетов. Кишинэу: Реклама, 1996, 6,0 с.а.
4. *Практикум по истории педагогики*. Учебное пособие для студентов педагогических университетов. Кишинэу: Реклама, 1996, 6,1 с.а
5. *Дипломная работа в педагогическом университете*. Методические рекомендации. Кишинэу: Реклама, 1996, 3,0 с.а
6. *Технология организации самостоятельной работы студентов в ходе проведения лабораторных работ*. În: *Probleme ale științelor socio-umanistice și modernizării învățământului*. Chișinău, 1997, p. 38.
7. *Участие города в функционировании сельского здравоохранения*. În: *Probleme ale științelor socio-umanistice și modernizării învățământului*. Chișinău, 1997, p. 254.
8. *Гуманизация учебно-воспитательного процесса как важное условие формирования педагогической культуры будущего учителя*. În: *Filosofia educației imperative*, Chișinău. 1997, p. 180.
9. *Технология активизации эмоционально-личностного компонента учебно-познавательной деятельности будущего учителя*. В: *Психолого-педагогические проблемы инновационного движения в первоначальном звене образования*. Конференция Тираспольского государственного педагогического института им. Т.Г. Шевченко. Тезисы докладов. Тирасполь, 1998, стр. 44-46.
10. *Новые подходы в усвоении содержания высшего образования будущих педагогов*. În: *Probleme ale științelor socio-umane și modernizării învățământului* Conf. șt anuală a prof. Univ. Ped. de Stat „Ion Creangă” (3-4 martie, 1999): Rez. comunic. Chișinău, 1999, pp. 180-183.
11. *Педагогическое наследие*. Практикум. Учебное пособие для студентов педагогических университетов. Кишинэу: Реклама, 1999, 12 с.а.
12. *Технология активизации эмоционально-личностного компонента учебно-познавательной деятельности будущего учителя*. În: *Univ. Ped.*

- de Stat „Ion Creangă” - 60 de ani”: Conf. jubiliară, 10 – 11 oct., 2000. Chişinău, 2000, pp. 62 – 63.*
13. Характеристика русской национальной школы как учебно-воспитательного учреждения нового типа. În: *Probleme ale ştiinţelor socio-umane şi modernizării învăţământului*. Chişinău, 2002, pp. 38-41.
 14. Русская национальная школа. В: *Древность вечно живая*. Сборник материалов, Кишинев, 2002, стр. 110-116.
 15. Старообрядчество Молдавии: истоки и современность. В: *Старообрядцев Молдавии живое слово*, Материалы науч.-практ. конф., 14-16 декабря 2002, Кишинев, 2003, стр. 23-25.
 16. Культурный феномен старообрядчества и проблемы современного воспитания. В: *Старообрядцев Молдавии живое слово*, Материалы науч.-практ. конф., 14-16 декабря 2002. Кишинев, 2003, стр. 181-192.
 17. Деревня – традиционный институт воспитания и сохранения нравственных качеств православного труженика. În: *Probleme ale ştiinţelor socio-umane şi modernizării învăţământului*, Vol. I. Chişinău, 2004, pp. 109-112.
 18. Участие города в производственной инфраструктуре села (1971-1985 гг.). În: *Probleme ale ştiinţelor socio-umane şi modernizării învăţământului*, Vol. I. Chişinău, 2005, pp. 326-331.
 19. Музей – место осуществления культурно-исторического диалога в приобщении молодёжи к ценностям духовного наследия. În: *Analele ştiinţifice ale Universităţii de Stat din Moldova. Seria „Ştiinţe socio-umanistice”*, Vol. II. Chişinău, 2005, pp. 183-190.
 20. Село – традиционный институт воспитания и сохранения нравственных качеств старообрядцем Молдовы. În: *Revista de ştiinţe socioumane*, 2006, nr. 1, pp. 38-43.
 21. События военных лет в истории старообрядчества. В: *Нить времён (Русское население Молдавии: история и современность)*. Сборник докладов научно-практической конференции. Кишинёв, 2006, стр. 149-152.
 22. Полноценное содержание педагогического образования – основная задача дидактики высшей школы. În: *Probleme ale ştiinţelor socio-umane şi modernizării învăţământului*. Chişinău, 2007, pp. 101-103.
 23. Архиепископ Московский и всея Руси Никодим в жизни старообрядчества молдавского края. В: *Липоване*, Одесса – Измаил, 2009, вып. 6, стр. 133-142.
 24. Возникновение и развитие старообрядческих поселений на территории государства Молдовы. В: *Липоване*, Одесса – Измаил. 2010, вып. 7, стр. 61-67.
 25. Современные информационные технологии музейной педагогики в формировании нравственных качеств молодёжи в полиэтническом пространстве. В: *Современные информационные технологии в работе с молодёжью:*

- педагогика, психология, менеджмент, коммуникация*. Махачкала – Москва, 2011, стр. 6-24.
26. *Вера и жизнь. Очерки старообрядчества Молдовы*. Монография. Кишинёв, 2011, 415 стр.
 27. Старообрядческие общины Молдовы как способ сохранения духовных ценностей древнеправославной веры. În: *Promovarea valorilor naționale prin limbă, literatură și istorie*. Conf. șt., 13-14 noiem. 2012: (Teze conf. șt.). Chișinău, 2012, pp. 33-39.
 28. Особенности менталитета современных старообрядцев Республики Молдова/ В: *Липоване: история и культура русских старообрядцев*. Вып. 8. Одесса – Измаил, 2013, стр. 115-120.
 29. *Раиса Кельмановна Володарская – педагог-мастер, педагог-новатор*. Институт Иудаики: Сборник научных трудов Института иудаики. Кишинёв: Ин-т Иудаики, 2013, стр. 60-69.
 30. *Холокост и его использование в нравственном воспитании личности*. – Институт Иудаики. Сборник научных трудов Института Иудаики / Ин-т Иудаики. – Кишинёв, вып. 6, 2016, стр. 60-65.
 31. Вклад русского населения в развитие Молдавской Республики. Особенности старообрядческого фактора. В: *Роль национальных меньшинств в развитии молдавской государственности», республиканская конференция (22 мая 2016)*. Кишинёв: Институт Иудаики, 2016, стр. 82-94.
 32. Использование современных педагогических технологий в формировании гражданской ответственности у молодёжи на основе демократических ценностей. В: *Обучение правам человека: Сборник статей*. Комрат, 2017, стр. 93-100.
 33. *Участие города в жизни села: Характеристика социальных институтов*. Монография. Кишинёв, 2017, 396 стр.